

Repo əməliyyatları və mövcud bazar şəraitində əhəmiyyəti

*15, Y. Mammadaliyev Street, Baku, AZ1005,
Azerbaijan*

tel.: +994.12.496.50.00

fax: +994.12.496.50.10

office@pashacapital.az

Mirsəyyad Mahmudov

Broker və İnstitusional satış şöbəsinin rəhbəri

Repo və Əks-Repo

- ❖ **Repo** – qiymətli kağızın geri alınmaq öhdəliyi ilə bağlanan satış əqdidir
- ❖ **Əks Repo** – qiymətli kağızın geri satılma öhdəliyi ilə razılaşdırılmış alış əqdidir
- ❖ **Açılış qiyməti** – Repo əməliyyatının 1-ci hissəsi olmaqla, qiymətli kağızların repo əqdinin ilk günündə satış qiymətidir
- ❖ **Bağlanış qiyməti** – Repo əməliyyatının 2-ci hissəsi olmaqla, qiymətli kağızların repo müddəti bitdikdən sonra alış qiymətidir
- ❖ **Təminat əmsalı (haircut)** – Qiymətli kağızların bazar qiymətinin düşməsi zamanı repo üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsi üçün təyin edilmiş əmsal.

Repo və Əks-Repo haqqında ümumi anlayış

- ❖ **Repo:** İstiqraz sahibinin qısa müddətli likvidlik ehtiyacı yarandığı təqdirdə, portfelində olan istiqrazları vəsait artıqlığı olan tərəfə əvvəlcədən razılaşdırılmış müddətdən sonra və qiymətlə (faizlə) geri alma öhdəliyi ilə bağlanan satış əqdidir.
- ❖ **Əks-Repo:** Qısa müddətli likvidlik artıqlığı yarandığı təqdirdə, likvidlik ehtiyacı yaranan tərəfin təklif etdiyi istiqrazlara investisiya edərək əvvəlcədən razılaşdırılmış müddətdən sonra və qiymətlə (faizlə) geri satma öhdəliyi ilə bağlanan alış əqdidir.
- ❖ **Reponun bağlanma tarixi** reponun predmeti olan qiymətli kağızların ödəniş və ya faiz ödənişi tarixindən ən azı **5 (beş)** iş günü əvvəl olmalıdır.

Repo və Əks-Repo əməliyyatlarının üstünlükləri

Repo və əks-Repo əməliyyatlarının üstünlükləri

- ❖ Proses sadədir və heç bir yazılı müqavilələrə ehtiyac yoxdur.
- ❖ Qiymətləndirmə xərcləri yoxdur
- ❖ Faiz bazar tərəfindən müəyyən edilir
- ❖ Bir şirkət (bank olmayan) digərinə girovla təmin edilmiş borc verə bilər
- ❖ Faiz dərəcələri adətən bazar şəraitinə uyğun olur.
- ❖ Portfeldəki istiqrazları girov qoyaraq vəsait cəlb etmək mümkündür
- ❖ Likviddir
- ❖ Dövlət və korporativ istiqrazlarla aparılması mümkündür
- ❖ Bir iştirakçıdan asılılıq yoxdur
- ❖ Dövlət və korporativ istiqrazlarla aparılması mümkündür
- ❖ Faiz gəlirinin qazanılması mümkündür
- ❖ Kredit faizlərindən daha ucuz maliyyələşmə imkanındır
- ❖ İstiqrazları tamamilə satmayaraq likvidlik ehtiyacını qarşılamaq
- ❖ Bir investordan / Bankdan asılılıq yoxdur
- ❖ Müddət istəyə uyğun planlaşdırıla və cash-flow buna uyğun tənzimləyə bilər
- ❖ Gəlirlik əvvəlcədən müəyyən edilir
- ❖ Heç bir qiymət dəyişikliyi gəlirliyə təsir etmir
- ❖ Mənbədən vergi tutulmur
- ❖ Tənzimləyici rolunda Milli Depozit Mərkəzi (MDM) iştirak edir

Repo və Alqı-satqı müqavilələrin müqayisəsi

Repo əməliyyatları	Alqı-satqı müqavilələri
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Komissiya daha aşağı (1 dəfə ödəniş olunur) ❖ Sahiblik hüququ qalır (sadəcə bloklaşır) ❖ 1 əqd həyata keçirilir ❖ Qaytarılan vəsaitin həcmi əvvəlcədən bilinir ❖ Təminat əmsalı (Haircut)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Komissiya daha çox (2 dəfə ödəniş olunur) ❖ Geri satın ala bilməmə riski ❖ 2 əqd həyata keçirilir ❖ Qiymət riski ❖ Təminat əmsalı yoxdur (No Haircut)

Bizim təkliflərimiz

1. Minimum Təminat əmsalı (haircut) MDM tərəfindən müəyyən olunmaq şərti ilə Ticarət sistemində Təminat əmsalı (haircut) üçün daxil etmə xanası olsun
2. Repo əməliyyatları üzrə ticarət saatlarının uzadılması
3. Kupon ödənişləri tarixlərində belə Repo əməliyyatların aparılmasının icazə verilməsi, bu halda qiymətli kağızlar üzrə bütün ödənişlərin MDM-də bloklaşması

Əqdlərin aparılması

BFB və MDM komissiyaları : 0.001% (hər gün üçün) Maksimum 0.003%.
Aşağıda 20 günlük Repo əməliyyatı üzrə parametrlər qeyd olunmuşdur:

Məbləğ	1.000.000
Təminat əmsalı	40%
Repo Günlərinin sayı (RG)	20
Repo açılış qiyməti (AQ)	61.0292
Repo Bağlanış qiyməti (BQ)	61.1255
BFB Komissiyası	0.003%
MDM Komissiyası	0.0015%
Qiymət (komissiya daxil)	61.0240
Net gəlirlilik	2.76%
YTM	2.84%

Net gəlirlilik = (BQ – AQ) / AQ / RG * 360; Broker komissiyası nəzərə alınmadan hesablar aparılmışdır

Contact Details:

15, Y. Məmmədəliyev küçəsi,
Bakı,

AZ1005, Azərbaycan

tel.: +994124965000

fax: +994.12.496.50.10

Office@pashacapital.az

Təşəkkür edirik!